

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

**The Effective Administration Model for Early Childhood Schools
of Small Basic Education Schools in the South East Coast**

สาริณี หมดอะดัม,

นิรันดร์ จุลทรัพย์ และ สมศักดิ์ ลีลา

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Sarinee Madadam

Nirun Chulasap and Somsak Lila

Hatyai University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: sarinee4519@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก และ 3) เพื่อยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ดำเนินการวิจัย 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก และ ระยะที่ 3 การยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 1) หลักการในการบริหารสถานศึกษา 2) วัตถุประสงค์ในการบริหารสถานศึกษา 3) ระบบการบริหารสถานศึกษา 4) แนวทางการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่ามัธยฐานมากกว่า 3.5 ทุกข้อ มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 ทุกข้อ

* วันที่รับบทความ : 15 มีนาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 1 กรกฎาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 30 กรกฎาคม 2567

Received: March 15 2027; Revised: July 1 2024; Accepted: July 30 2024

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตรวจสอบความสอดคล้องทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกลมกลืนในระดับที่ยอมรับได้ นำมากำหนดเป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตามรูปแบบ POMI Model ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ระบบการบริหาร และแนวทางการนำรูปแบบไปใช้

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร; การบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย; ประสิทธิภาพ; สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

Abstract

The objectives of this research were 1) To study the current state of the effective administration model for early childhood schools of small basic education schools in the South East coast 2) To develop the effective administration model for early childhood schools of small basic education schools in the South East coast and 3) To confirm the appropriateness of the effective administration model for early childhood schools of small basic education schools in the South East coast. The research method consists of 3 phases: Phase 1: Studying the current state of the administration for early childhood schools of small basic education schools in the South East coast. Phase 2: Development of the effective administration model for early childhood schools of small basic education schools in the South East coast and Phase 3: Confirmation of the effective administration model for early childhood schools of small basic education schools in the South East coast.

The research findings indicate the following.:

1. Current state of the administration of early childhood schools. 1) Components of principles in educational institution administration. 2) Objectives of educational institution administration. 3) Management systems of educational institution administration. 4) Guidelines for applying the educational institution administration model in educational institution administration.

2. The effective administration model for early childhood schools of small basic education schools in the South East coast according to expert opinion, has a median value of more than 3.5 for every item and an interquartile range value of less than 1.5 for every item.

3. The results of the confirmatory component analysis. Check the consistency of the sketch of the pattern on all 4 elements. There is a harmonious consistency at an acceptable level. It is defined as a model of administrating early childhood schools of small basic education schools in the South East coast according to “POMI Model” consists of principles, objectives, management system and guidelines for Implementing the model.

Keywords: Administration Model; Administration of early childhood educational; Effectiveness; Small Basic Education Schools

บทนำ

การศึกษาปฐมวัย เป็นการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์และมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเราเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุก ด้วยการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน การยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย เพื่อที่จะพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 2-4)

พระราชบัญญัติ การพัฒนาเด็กปฐมวัย (2562, 30 เมษายน, น. 6) มาตรา 5 กล่าวถึงวัตถุประสงค์สำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยให้มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์ เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์มีสุขภาพและพัฒนาการที่ดี ให้ “เด็กปฐมวัย” อยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าทางใด ให้ “เด็กปฐมวัย” มีพัฒนาการที่ครอบคลุมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ สร้างคุณลักษณะให้ “เด็กปฐมวัย” มีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้

สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบ 2564 (ตุลาคม 2563-กันยายน 2564) ด้วยรูปแบบการประเมินออนไลน์ 100% พบว่า ระดับปฐมวัย (อนุบาล 1-3) มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมินจำนวน 7,526 แห่ง โดยมีสถานศึกษาระดับปฐมวัยขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออกเข้ารับการประเมิน จำนวน 492 แห่ง พบว่าทั้งประเทศมีผลการประเมินคุณภาพเด็ก/ผู้เรียนโดยรวม อยู่ในระดับดีจำนวน 7,034 แห่ง คิดเป็น 93% สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญกับการร่วมมือพัฒนาสถานศึกษา และสถานศึกษาหลายแห่งมีการพัฒนาประยุกต์ใช้กระบวนการที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ให้เด็กเกิดพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ถึงแม้จะไม่ประสบความสำเร็จอย่างสูงสุด แต่ได้เห็นถึงแผนงานการบริหารจัดการและเป้าหมายที่แต่ละสถานศึกษาจะได้พัฒนาให้ดีขึ้นในอนาคต (ผู้จัดการออนไลน์, 2564, กรกฎาคม 30)

สถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ภายใต้การกำกับ ติดตามของสำนักงานศึกษาธิการภาค 5 (2563 : 39-44) ในฐานะหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค เล็งเห็นความสำคัญและตอบสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในพื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา

โดยจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลการวิจัย เรื่องปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 5 พบว่าปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็กเป็นด้านที่มีปัญหาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ส่วนด้านที่มีปัญหาเป็นอันดับสุดท้าย คือด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็กจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและผู้บริหารสถานศึกษา และการขาดความสม่ำเสมอในการฝึกอบรมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดคุณภาพ ผลการประเมินการจัดบริการพัฒนาเด็ก 3-5 ปี ด้อยคุณภาพทั้งในด้านการบริหารและจัดการขาดคุณภาพในเรื่องวิธีการเรียนรู้ของเด็ก ขาดการกำหนดมาตรฐาน ขาดรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม เป็นไปได้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย การจัดบริการสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีอายุต่ำกว่า 3 ปี และบริการสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี ไม่มีการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งไม่มีการกำหนดมาตรฐาน คุณภาพที่เหมาะสม

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น การบริหารจัดการของผู้บริหาร การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน และการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันโดยตรงในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย ประกอบกับการจัดทำหลักสูตรเหมาะสมของสถานศึกษา การจัดสภาพแวดล้อม ที่ดีต่าง ๆ ในการดำเนินงานและการจัดกิจกรรม การเสริมสร้างกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัยของแต่ละโรงเรียน ตลอดจนความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการกำกับดูแลอย่างถูกต้องตามทิศทางของการจัดการศึกษาปฐมวัย และการมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่เหมาะสมนั้นล้วนมีผลโดยตรงต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นเป็นไปตามแนวทางการศึกษาปฐมวัย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก
3. เพื่อยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการแบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านระบบบริหารโรงเรียน ด้านรูปแบบบริหารสถานศึกษา ด้านปัญหาและอุปสรรค และด้านความต้องการรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 10 โรงเรียน รวมจำนวน 20 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา สรุปประเด็นและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนา วิเคราะห์เพื่อให้ได้ความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลของ Colaizzi (1978 : 48-71)

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนในสถานบันอุดมศึกษา หรือนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่ศึกษานิเทศก์ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาคใต้ฝั่งตะวันออก จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาระดับ

ปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก จำนวน 6 คน รวมจำนวน 17 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ในการพัฒนารูปแบบด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 17 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ในการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย 3 รอบ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 17 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนำมาหาค่าร้อยละ โดยค่าร้อยละ 80 ขึ้นไปของข้อคำถาม นำมาয়ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

2. การพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายรอบที่ 2-3 ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนำมาหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) คำตอบที่ได้แต่ละข้อความมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (วัน เดชพิชัย, 2535 : 531-532)

ระยะที่ 3 การยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา รวมทั้งสิ้น 1,976 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละจังหวัด ได้แก่ ชุมพร 36 คน สุราษฎร์ธานี 66 คน นครศรีธรรมราช 124 คน พัทลุง 36 คน และสงขลา 72 คน รวมทั้งสิ้น 334 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ความเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด จากการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

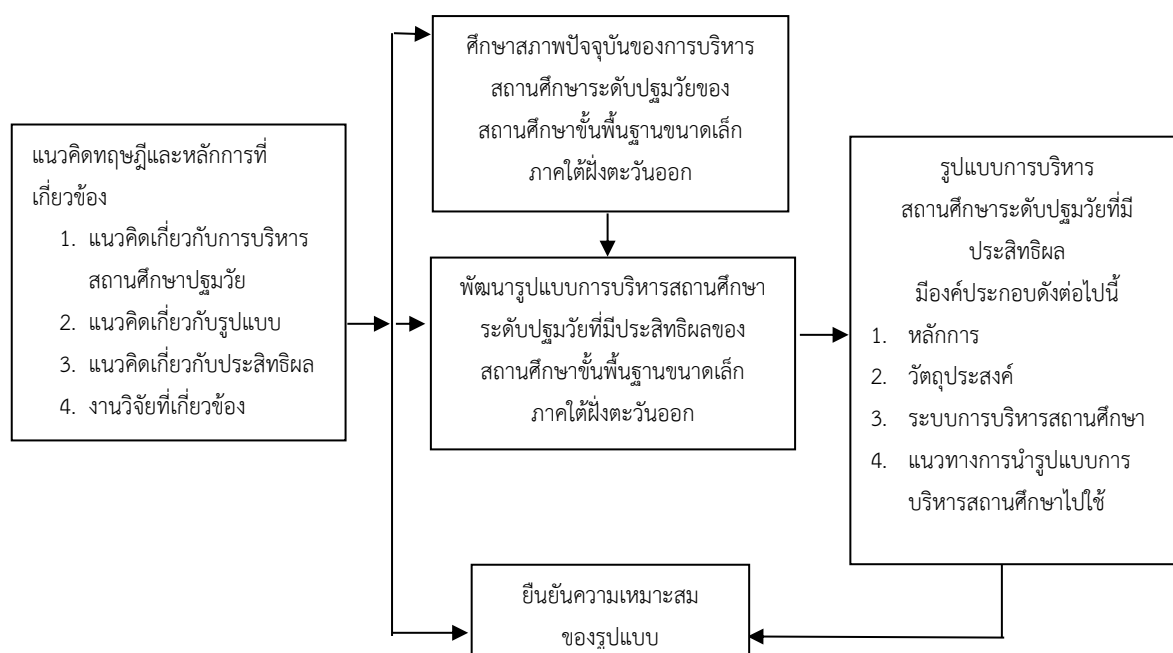
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบจากแบบสอบถามการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก จำนวน 80 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิจารณาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป และ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบ โดยใช้ค่าสถิติระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Measures)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ที่มีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่าง สถานศึกษาระดับปฐมวัย ความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามองค์ประกอบด้านหลักการ วัตถุประสงค์ ระบบการบริหารสถานศึกษา แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย และปัญหาอุปสรรค ความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับปฐมวัย ข้อเสนอแนะอื่น ๆ สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักการในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่าง มีหลักการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักการความโปร่งใส หลักการความรับผิดชอบ หลักการความคุ้มค่า และหลักการคุณธรรม นำมาใช้กับการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลในระดับปฐมวัย มีการร่วมกันกำหนดแนวทาง วางแผน กำหนดกลยุทธ์ในด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ สนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน ให้ทุกภาคส่วนร่วมสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัยและเพียงพอ มีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้ได้ทราบการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็น ระยะ ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของโรงเรียน ครูระดับปฐมวัยทุกคนมีการส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถ เต็มเวลาและเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน นอกจากนี้สถานศึกษายังต้องมีหลักการแนวทางการใช้ทรัพยากรในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ เกิดความคุ้มค่าให้มากที่สุด และเน้นการปฏิบัติงานที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะเด็กระดับปฐมวัยเพื่อเป็นรากฐานทางการศึกษาให้กับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น

1.2 ด้านวัตถุประสงค์ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่าง จำเป็นต้องการมีส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล พัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรม ที่หลากหลาย รวมถึงการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับ พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.3 ด้านระบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่าง มีระบบการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านบริบทของสถานศึกษา ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์ ล้วนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ได้แก่ การมีอาคารสถานที่ที่มี

ความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ได้มาตรฐานของสถานศึกษาระดับปฐมวัย มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็น และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นระบบ ครบวงจร มีพื้นที่สะดวกปลอดภัยในการทำกิจกรรมและการเคลื่อนไหวของนักเรียนปฐมวัย มีงบประมาณในการบริหารจัดการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเชื่อมโยงข้อมูลภายนอก สถานศึกษา ต้องพัฒนาครูให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการ การเรียนการสอนพัฒนาการเด็ก อย่างมีประสิทธิภาพ จัดโครงสร้างการบริหารเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นระบบชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านแนวทางการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่าง มีแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ก่อนการดำเนินการ จำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินตามโครงสร้างการบริหารงานระดับปฐมวัย ระหว่างการดำเนินการ มีการจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการออกแบบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หลังดำเนินการ ควรประเมินผลตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีการทบทวนประสิทธิผลของการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.5 ปัญหา อุปสรรค ความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับปฐมวัย สถานศึกษาควรมีรูปแบบการบริหารที่มีส่วนร่วมกันทุกภาคส่วนในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เด็กปฐมวัย เด็กอนุบาลเป็นรากฐานของชีวิต ควรจะมีการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ตามวัย ต้องการให้มีการจัดซื้อ สื่อการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยจะมีราคาค่อนข้างสูง เนื่องจากสื่อเหล่านี้จะเน้นการใช้งานที่สร้างความปลอดภัยให้แก่เด็ก ควรมีครูครบชั้นเรียน สามารถทำให้การขับเคลื่อนการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กประสบความสำเร็จได้ และควรมีการนิเทศติดตามจากสำนักงานเขตพื้นที่ อย่างต่อเนื่อง

2. ผลการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก โดยใช้เทคนิคเดลฟาย จำนวน 3 รอบ พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตะวันออก ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่ามัธยฐานมากกว่า 3.5 ทุกข้อ มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 ทุกข้อ

3. ผลการยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก สรุปผลการยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านหลักการในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 31 ข้อ ด้านวัตถุประสงค์ในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ ด้านระบบการบริหารสถานศึกษา จำนวน 32 ข้อ และด้านการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ รวมทั้งสิ้น 80 ข้อ ซึ่งทุกข้อมีความเหมาะสม

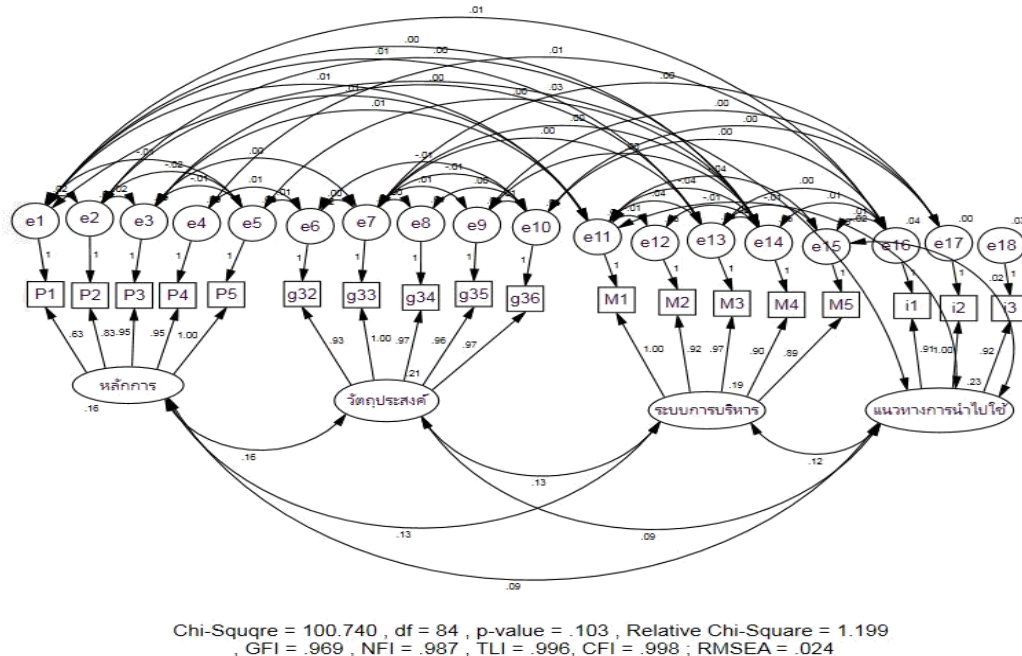
ในระดับมากที่สุด และมีค่าผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตรวจสอบความสอดคล้องของร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ทั้ง 4 องค์ประกอบ มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 100.740 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 84 P-value เท่ากับ .103 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.199 ดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบกับ Tucker และ Lewis (TLI) เท่ากับ .996 (GFI) เท่ากับ .969 (CFI) เท่ากับ .998 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ .024 ดังตารางที่ 1 และรูปภาพที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตรวจสอบความสอดคล้องทั้ง 4 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

ค่าสถิติ	ค่าเกณฑ์การวัด	ผลการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์เทียบกับค่าเกณฑ์การวัด
χ^2	> .05	100.740	ผ่าน
P-value	>.05	.103	ผ่าน
X ² /df	≤ 3	1.199	ผ่าน
TLI	≥ .90	.996	ผ่าน
GFI	≥ .90	.969	ผ่าน
CFI	≥ .90	.998	ผ่าน
RMSEA	< .08	.024	ผ่าน
$\chi^2 = 100.740$, df = 84			

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ทั้ง 4 องค์ประกอบ มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 100.740 (ตามเกณฑ์ควรมีค่ามากกว่า .05) ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 84 P-value เท่ากับ .103 (ตามเกณฑ์ควรมีค่ามากกว่า .05) ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.199 (ตามเกณฑ์ควรมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3) ดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบกับ Tucker และ Lewis (TLI) เท่ากับ .996 (GFI) เท่ากับ .969 (CFI) เท่ากับ .998 (ตามเกณฑ์ควรมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .90) และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ .024 (ตามเกณฑ์ควรมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ .08) ดังนั้นรูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกลมกลืนในระดับที่ยอมรับได้

รูปภาพที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตรวจสอบความสอดคล้องทั้ง 4 องค์ประกอบ ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่าง สถานศึกษาระดับปฐมวัย โดยในความสำเร็จของการปฏิบัติงานนั้นมีองค์ประกอบด้านหลักการ วัตถุประสงค์ ระบบการบริหารสถานศึกษา และแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย แต่ยังมี ปัญหา อุปสรรค ความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับปฐมวัย สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ วรพล ธูลิจันทร์ (2562 : 235) โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระดับปฐมวัย พบว่า องค์ประกอบของการจัดการศึกษา และคุณภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ระดับปฐมวัย ด้านการจัดการศึกษา 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านครู 4) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 5) ด้าน การวัดและประเมินผล และ 6) ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ภาพรวมของการจัดการศึกษา สภาพ ปัจจุบันที่ปฏิบัติมีคะแนน เฉลี่ย 3.60 อยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์ มีคะแนนเฉลี่ย 4.71 อยู่ใน

ระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรธนา นันทาเขียน (2563 : 219) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะความสามารถในการคิดเชิงบริหาร สำหรับเด็กปฐมวัย 2) พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย 3) ศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย และ 4) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งการพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงบริหาร ทำให้เด็กสามารถจัดการกับการทำงานได้สำเร็จด้วยตนเอง ปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้อย่างประสบความสำเร็จ และเป็นเด็กที่มีคุณภาพต่อประเทศชาติในอนาคต

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คือ ด้านหลักการในการบริหารสถานศึกษา ด้านวัตถุประสงค์ในการบริหารสถานศึกษา ด้านระบบการบริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา และด้านการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ในระดับมากที่สุด อย่างเป็นเอกฉันท์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน ให้ความเห็นที่สอดคล้องกัน สามารถนำไปกำหนดเป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรพล อุตีจันทร์ (2562 : 236) พบว่ารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ ส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ และการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระดับปฐมวัย จำนวน 4 ด้าน 1) ด้านความเหมาะสม 2) ด้านความสอดคล้อง 3) ด้านความมีประโยชน์ และ 4) ด้านความเป็นไปได้ ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรธนา นันทาเขียน (2563 : 220) ผลการศึกษาดังนี้ 1) การศึกษาคุณลักษณะความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการยับยั้งชั่งใจ ด้านการเปลี่ยนความคิดและด้านการควบคุมอารมณ์ 2) รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน 3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ค่าเฉลี่ย ของคะแนนหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิง บริหารสำหรับเด็กปฐมวัย สูงขึ้นกว่าก่อนการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การ

เรียนรู้ เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย 5) ครูและผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก

3. ผลการยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย มีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก และนำรายละเอียดต่าง ๆ มาสร้างเป็นแผนภูมิรูปแบบ POMI Model สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 4) เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษา แก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรขา ศรีวิชัย (2554 : 165-168) พบว่า รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้าที่มีองค์ประกอบย่อย คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาการตอบสนองความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหารและครู จรรยาบรรณวิชาชีพของครู จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร และ งบประมาณ สำหรับปัจจัยด้านกระบวนการนั้น ประกอบด้วยการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลด้านผลผลิต คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Highett (1989 : 34) พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนในทัศนะของผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษาธิการจังหวัดนั้นประกอบด้วยปัจจัยหลักสองประการ คือ ปัจจัยภายในโรงเรียนและปัจจัยภายนอกโรงเรียน ได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียน 2) ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียน 3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 4) การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและ งบประมาณ 5) การเน้นที่เป้าหมายของโรงเรียน 6) การสนับสนุนของผู้ปกครอง และ 7) การให้ความสำคัญกับโปรแกรมทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบาย และแนวปฏิบัติ เพื่อให้สถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มีความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามองค์ประกอบ ด้านหลักการ วัตถุประสงค์ ระบบการบริหารสถานศึกษา และแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย

2. นำเสนอ เผยแพร่ รูปแบบ POMI Model ในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ผ่านที่ประชุมผู้บริหาร และคณะกรรมการทุกระดับที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อทราบและปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. สถานศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ควรนำรูปแบบไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทในแต่ละด้านของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยรูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพผลของสถานศึกษาระดับปฐมวัยด้านทิศทางการบริหารจัดการในอนาคตเป็นอย่างไร

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในชุมชนประสิทธิภาพของโรงเรียนปฐมวัย นำมาซึ่งการพัฒนาหลักสูตร และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาได้

3. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในบริบทชุมชนภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย. (2564). *แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2564-2570*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ผู้จัดการออนไลน์. (2564). สมศ.รายงานผลการประเมินแล้วเสร็จ 1.3 หมื่นแห่ง มั่นใจยังเดินหน้าประเมินต่อได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 โดยไม่สร้างภาระให้สถานศึกษา. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา: <http://mgronline.com/online/section/detail/9640000074633>.

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย. (2562, 30 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 136 ตอนที่ 56 ก. 5-14.

- เรขา ศรีวิชัย. (2554). รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี. งานวิจัยศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วรพล ฐลีจันทร์. (2562). รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษระดับปฐมวัย. งานวิจัยศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม.
- วรรณนา นันทาเขียน. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย. งานวิจัยศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 5. (2563). รายงานวิจัย เรื่องปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในทัศนะของผู้บริหาร ครู โรงเรียนอนุบาล ประจำเขตพื้นที่การศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 5. นครศรีธรรมราช: กลุ่มพัฒนาการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการภาค 5.
- Highett, N. T. (1989). *School effectiveness and ineffective parent's principal's and superintendent's perspective. Unpublished doctoral dissertation* : University of Alberta, Edmonton, AB.